

[Johan Poulsen.]

krav, som det færøske samfund ikke er i stand til at imødekomme uden hjælp udefra, bl. a. i form af lån.

Det vil i denne forbindelse måske være på sin plads at komme lidt nærmere ind på finansieringen af de forskellige sagsområder. Her bør man først sondre mellem den gruppe sager, der henhører under det færøske hjemmestyre og er færøsk særanliggende, og så den anden gruppe, der omfatter fællesanliggenderne. For den første har hjemmestyret det fulde ansvar såvel lovgivningsmæssigt som finansielt. Til den anden gruppe hører de sagsområder, der er fællesanliggender, og som finansieres i fællesskab af staten og hjemmestyret efter nærmere i henhold til love eller gældende praksis fastlagte fordelingsregler. Som eksempel på sager, der henhører under den første gruppe, kan nævnes veje og el-forsyning, medens havne, skoler og sygehuse er fællesanliggender.

Det er særlig i løbet af den sidste halve snes år kommet tydeligere og tydeligere frem, at vore lokale sparekasser og banker med deres stærkt begrænsede pengemidler ikke er i stand til at imødekomme det behov for investeringer på de forskellige områder, som den stigende økonomiske aktivitet og udviklingen fører med sig. Sparekasserne skulle — foruden i så vidt omfang som muligt at finansiere boligbyggeriet — også yde kommunerne lån til offentlige arbejder som havne, veje og skoler m. v. Bankerne skulle fortrinsvis som deres særlige domæne tage sig af det private erhverv, specielt finansieringen af fiskeriet, men søgte i det omfang, det var muligt, desuden at yde kommunerne lån til offentlige arbejder, ligesom de har ydet andenprioritetslån til boligbyggeriet efter sparekasserne. Dette forhold har i nogen grad været medvirkende til, at udførelsen af forskellige offentlige arbejder har hobet sig sammen og derfor trænger sig mere og mere på med den naturlige følge, at investeringsbehovet vokser i samme forhold, som opgaverne udsættes. I erkendelse af finansieringsmulighedernes utilstrækkelighed har man fra forenet færøsk-dansk offentlig side rettet sine bestræbelser mod at få tilført det færøske samfund mere kapital, større kreditmuligheder.

Som et talende eksempel herpå kan næv-

nes realkreditinstituttet, der som allerede nævnt i stort omfang har finansieret fornyelsen af fiskerflåden. Et skridt i samme retning er det også, når Kreditforeningen af Kommuner i Danmark for nogle år siden udvidede sin virksomhed til Færøerne og yder færøske kommuner lån — ganske vist mod statsgaranti, som igen er betinget af regaranti fra den færøske landskasse — til offentlige arbejder.

Nævnes kan det også, at Østifternes Kreditforening har åbnet mulighed for at udstrække sit virkefelt til Færøerne. For at gøre dette muligt har det været nødvendigt at foretage visse ændringer i den gældende lovgivning vedrørende tinglysning og matrikulering. Da matrikulering ikke er gennemført overalt på Færøerne, vil Østifternes Kreditforenings lånevirkosomhed blive begrænset til de områder på øerne, hvor matrikulering er gennemført. En anden hindring for Østifternes Kreditforenings virksomhed var den gældende færøske maksimalrentelov, som imidlertid nu er ophævet. Herved skulle der formentlig være opnået en forbedring af finansieringsforholdene. En følge heraf vil antagelig blive, at de lokale pengeinstitutter nu kan trække sig ud af visse finansieringsområder, som forholdene nærmest har trængt dem ind i, til fordel for andre, som mere naturligt hører under deres virksomhed. I øjeblikket ligger det sådan, at der endvidere er skabt udveje for en del anlægslån fra Danmark. Der er således på Færøerne mulighed for at opnå håndværkerlån og lån fra egnsudviklingsrådet på lige fod med andre danske statsborgere. Der er mig bekendt opnået lån fra begge de sidstnævnte institutioner, og det forekommer mig, at der efter almindelig vurdering kunne synes grund til at formode, at lån ifølge egnsudviklingsloven kan blive en væsentlig faktor i de fremtidige investeringer i industrielle bedrifter.

Jeg har med det anførte ment at give en vis baggrund for det af den højtærede statsminister fremsatte lovforslag og skal, idet jeg henviser til selve lovforslaget med bemærkninger, til den højtærede statsministers fremsættelse samt til den til medlemmerne omdelte rapport, prøve at fatte mig i kort-hed.

I den af den højtærede statsminister i fremsættelsen nævnte rapport af 17. april